

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

THE BUDGET ADMINISTRATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER NONTHABURI PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

จิตานันท์ สวนคล้าย¹, ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์²

Jidanun Sounkrai¹, Laddawan Petchroj²

(Received: February 25, 2023 ; Revised: April 3, 2023 ; Accepted: April 4, 2023)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และ 3) เสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน 121 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 27 คน และครู 94 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า โดยมีค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ทางสถิติ t-test Independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (The Least Significant Difference Test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารบัญชี ด้านการจัดสรรงบประมาณและด้านการบริหารการเงินตามลำดับ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก คือด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการตรวจสอบ ติดตาม

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Student, Master of Education in Educational Administration, Rajaprak University,
e-mail: nongpuiizaa98@gmail.com

² คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Instructor, Master of Education in Educational Administration, Rajaprak University,
e-mail: lapetc@rpu.ac.th

ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายเงิน ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่ต่างกับขนาดกลางและเล็กในด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางในการพัฒนาควรจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงิน บัญชี พัสดุและงบประมาณ หรือสรรหาบุคลากรเฉพาะด้านการเงิน บัญชี พัสดุและงบประมาณเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การบริหารงบประมาณ, องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study budget management of educational under Nonthaburi Provincial Administrative Organization, 2) to compare opinions of school administrators and teachers towards budget management, and 3) to propose guidelines for developing budget management of educational institutions under the Nonthaburi Provincial Administrative Organization. The samples were 121 people consisting 27 educational institution administrators and 94 teachers using stratified random sampling. The instrument was the questionnaire with 0.67-1.00 content validity of IOC and 0.91 Cronbach's alpha coefficient reliability. The statistical analyses were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, LSD, and content analysis. The results showed that 1) the overall budget management of educational institutions under Nonthaburi provincial administrative organization was high. Accounting management, budget allocation and financial management were the highest. The management of supplies and assets audit, follow-up, evaluation and report on expenditure results, preparation and budget proposal, and resource mobilization and educational investment were high. 2) The results of comparing budget management of educational institutions showed that school administrators and teachers had different opinions with 0.05. Statistical significance in overall. Big-sized educational institutions were different from medium and small-sized educational institutions in terms of supplies and assets management but they were not different in terms of education levels and work experiences. 3) The development

guidelines should provide training to enhance knowledge for personnel responsible for finance, accounting, supplies and budgeting or recruiting personnel specializing in finance, accounting, supplies and budgeting for efficiency.

Keywords: Budget Management, Nonthaburi Provincial Administrative Organization, School Administrator

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยอย่างมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) จากการกระจายอำนาจตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งทำให้สถานศึกษาสามารถบริหารตนเองได้อย่างอิสระ แต่ก็เป็นการหน่วงของผู้บริหารเพราะการกระจายอำนาจเป็นการกระจายทั้งภารกิจและความรับผิดชอบ ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ในการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณให้สถานศึกษาถือเป็นภารกิจที่สำคัญภารกิจหนึ่งของผู้บริหารตามขอบเขตภารกิจงาน ได้แก่ 1) การจัดทำและเสนอขอของบประมาณ คือการวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา จัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของการเสนองบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำเบิก การอนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณในสถานศึกษา 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดหาทรัพยากรและการลงทุน 5) การบริหารงานการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกักเงินไว้เบิกเหลืออมปี 6) การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน จัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน และ 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ (กระทรวงการคลัง, 2546)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือมีชื่อย่อเรียกว่า อบจ. มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ ด้านการศึกษาตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4

พ.ศ. 2552 มาตรา 45 (8) และเมื่อปี 2548 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ โดยคำนึงถึงความพร้อมในการจัดการศึกษา คุณภาพการศึกษาและประโยชน์ของนักเรียนและให้มีการติดตามประเมินผลในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังการถ่ายโอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ได้จัดทำงบประมาณแบบแผนงาน และมีนโยบายงบประมาณแบบสมดุล กล่าวคือรายได้และรายจ่ายมีจำนวนเท่ากัน โดยกำหนดประมาณการรายรับมาจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่าย ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การที่สถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจด้านงบประมาณตามหลักการบริหารงานสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล โดยการจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวตรงไปยังสถานศึกษา เป็นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจเรื่องการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้างานการเงินในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการจัดการด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล (รุ่ง แก้วแดง, 2546: 45)

จากรายงานผลการตรวจสอบของกองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น ได้ตรวจสอบการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา พบว่า การบริหารการเงิน บัญชีและพัสดุในสถานศึกษาไม่เป็นระบบ และไม่ถูกต้องตามระเบียบ ได้แก่ หัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติการดำเนินโครงการเกินวงเงินที่ได้รับมอบอำนาจ การจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันไม่เป็นปัจจุบันและไม่เป็นไปตามแบบที่กำหนด การเบิกจ่ายเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนและค่าอุปกรณ์การเรียนให้แก่ผู้ปกครอง โดยไม่ได้แต่งตั้งผู้จ่ายเงินอย่างน้อย 2 คน และไม่พบใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานข้อตรวจพบแสดงการได้มาของอุปกรณ์การเรียน การจัดทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน การบันทึกบัญชีไม่ครบถ้วนถูกต้อง และไม่ได้จัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านกฎหมาย ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ไม่พบเอกสารหลักฐานการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่สถานศึกษาได้ เป็นต้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2564)

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่การเงินในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนการกำหนดนโยบาย การพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และเพื่อเป็นข้อมูลให้กับสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร จำนวน 38 คน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่งบประมาณ จำนวน 132 คน
กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 121 คน ได้จากการเปิดตารางเครชี มอร์แกน (อ้างอิงในลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์ , 2562) ประกอบด้วย ผู้บริหาร 27 คน และครู 94 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

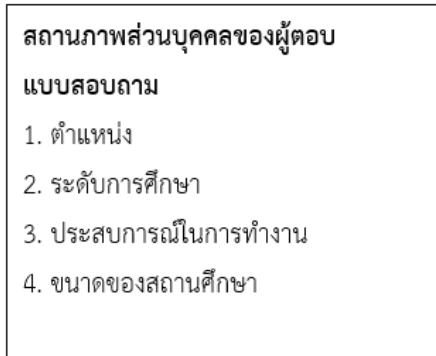
ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) ตำแหน่ง 2) ระดับการศึกษา 3) ประสบการณ์ในการทำงาน 4) ขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 4) การบริหารการเงิน 5) การบริหารบัญชี 6) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 7) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายเงิน

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

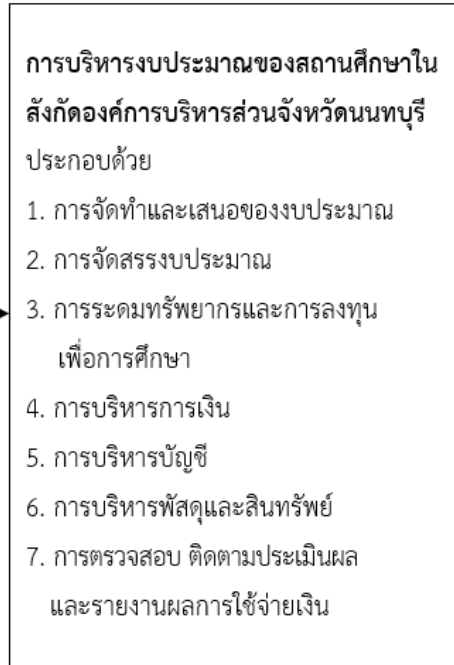
ตัวแปรอิสระ

(Independent Variables)

ตัวแปรตาม

(Dependent Variables)

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบสอบถามด้านสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Check-List จำนวน 4 ข้อ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert เพื่อสำรวจระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย

- 1) การจัดทำและเสนอของงงบประมาณ มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
- 2) การจัดสรรงบประมาณ มีคำถามจำนวน 6 ข้อ

- 3) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
- 4) การบริหารการเงิน มีคำถามจำนวน 6 ข้อ
- 5) การบริหารบัญชี มีคำถามจำนวน 8 ข้อ
- 6) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีคำถามจำนวน 7 ข้อ
- 7) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายเงิน มีคำถามจำนวน 6 ข้อ

การหาความตรงตามของเนื้อหา (Content Validity) โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือคำนิยามศัพท์เฉพาะ โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.50 (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2562: 144) และในการวิจัยครั้งนี้ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

การหาความเที่ยง (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน และวิเคราะห์ความเที่ยงจากการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองในเดือน ธันวาคม 2565 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และจำนวนของแบบสอบถามทุกชุดหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน และมีประเด็นตามข้อค้นพบจากแบบสอบถามในแต่ละด้านทั้ง 7 ด้าน เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
2. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นใช้สถิติการทดสอบค่า t-test Independent และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธี LSD (The Least Significant Difference Test)
4. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับแนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	\bar{x}	sd.	แปลค่า	อันดับ
1	ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.41	0.61	มาก	5
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.57	0.56	มากที่สุด	2
3	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.15	0.66	มาก	7
4	ด้านการบริหารการเงิน	4.57	0.56	มากที่สุด	2
5	ด้านการบริหารบัญชี	4.59	0.57	มากที่สุด	1
6	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.42	0.72	มาก	4
7	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายเงิน	4.41	0.66	มาก	6
ภาพรวม		4.45	0.53	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ส่วนรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดระดับมากที่สุด ได้แก่ การบริหารบัญชี การจัดสรรงบประมาณและด้านการบริหารการเงิน ตามลำดับ สำหรับระดับมาก ได้แก่ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายเงิน การจัดทำและเสนอของบประมาณ และการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงบประมาณ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน	การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	ครู		ผู้บริหารสถานศึกษา		t	p-value
		\bar{x}	sd.	\bar{x}	sd.		
1	ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.35	0.64	4.59	0.46	-2.22*	0.03
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.49	0.59	4.86	0.29	-4.55*	0.00
3	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.08	0.68	4.40	0.49	-2.28*	0.03
4	ด้านการบริหารการเงิน	4.51	0.59	4.79	0.37	-2.99*	0.00
5	ด้านการบริหารบัญชี	4.52	0.61	4.82	0.34	-3.38*	0.00
6	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.34	0.78	4.72	0.34	-3.67*	0.00
7	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	4.35	0.69	4.61	0.48	-2.18*	0.03
	ภาพรวม	4.38	0.56	4.69	.32	-3.67*	0.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี สูงกว่าครู ทั้งภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่า		t	p-value
		\bar{x}	sd.	\bar{x}	sd.		
1	ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.40	0.58	4.41	0.64	-0.09	0.92
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.49	0.53	4.62	0.57	-1.26	0.21
3	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.22	0.71	4.11	0.63	0.86	0.39
4	ด้านการบริหารการเงิน	4.49	0.62	4.62	0.52	-1.33	0.19
5	ด้านการบริหารบัญชี	4.47	0.65	4.66	0.51	-1.62	0.11
6	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.32	0.81	4.49	0.66	-1.23	0.22
7	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	4.36	0.72	4.44	0.62	-0.65	0.52
ภาพรวม		4.39	0.57	4.48	0.51	-0.86	0.39

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารและครูเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้าน	การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		11-15 ปี		ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	
		\bar{x}	sd.	\bar{x}	sd.	\bar{x}	sd.
1	ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.44	0.51	4.48	0.62	4.33	0.70
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.59	0.46	4.63	0.58	4.52	0.64
3	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.17	0.65	4.28	0.68	4.03	0.65
4	ด้านการบริหารการเงิน	4.55	0.54	4.70	0.59	4.49	0.55
5	ด้านการบริหารบัญชี	4.55	0.56	4.70	0.59	4.53	0.57
6	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.40	0.75	4.50	0.70	4.38	0.72
7	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	4.40	0.67	4.57	0.64	4.30	0.65
ภาพรวม		4.44	0.49	4.55	0.56	4.37	0.55

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่อความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือน้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 5 การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	การบริหาร งบประมาณของ สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1	ด้านการจัดทำและ เสนอของบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.502	2	0.251	0.662	0.518
		ภายในกลุ่ม	44.721	118	0.379		
		รวม	45.222	120			
2	ด้านการจัดสรร งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.255	2	0.127	0.405	0.668
		ภายในกลุ่ม	37.132	118	0.315		
		รวม	37.386	120			
3	ด้านการระดม ทรัพยากรและการ ลงทุนเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.178	2	0.589	1.371	0.258
		ภายในกลุ่ม	50.710	118	0.430		
		รวม	51.889	120			
4	ด้านการบริหาร การเงิน	ระหว่างกลุ่ม	0.816	2	0.408	1.310	0.274
		ภายในกลุ่ม	36.730	118	0.311		
		รวม	37.546	120			
5	ด้านการบริหารบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	0.607	2	0.303	0.919	0.402
		ภายในกลุ่ม	38.957	118	0.330		
		รวม	39.564	120			
6	ด้านการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	0.320	2	0.160	0.303	0.739
		ภายในกลุ่ม	62.146	118	0.527		
		รวม	62.465	120			
7	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.364	2	0.682	1.589	0.209
		ภายในกลุ่ม	50.641	118	0.429		

รวม 52.004 120

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ด้าน	การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		t	p-value
		และกลาง					
		\bar{x}	sd.	\bar{x}	sd.		
1	ด้านการจัดทำและเสนอของงบประมาณ	4.40	0.64	4.44	0.52	-0.28	0.78
2	ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.54	0.58	4.70	0.47	-1.37	0.17
3	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.14	0.66	4.19	0.65	-0.30	0.76
4	ด้านการบริหารการเงิน	4.54	0.59	4.67	0.41	-1.30	0.19
5	ด้านการบริหารบัญชี	4.57	0.61	4.66	0.42	-0.73	0.46
6	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.36	0.78	4.63	0.39	-2.47*	0.02
7	ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล	4.37	0.70	4.55	0.49	-1.50	0.14
	ภาพรวม	4.42	0.57	4.55	0.38	-1.13	0.26

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกันในภาพรวม แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและกลาง ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และการวิเคราะห์ตามแนวคิดการบริหารงบประมาณ รวมถึงการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุปแนวทางการพัฒนาได้ว่า จะต้องมีการวางระบบการทำงาน ทั้งในด้านระบบฐานข้อมูล การประชาสัมพันธ์ และการปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี พัสดุและงบประมาณในรูปแบบ

แพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ ที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถทราบ รายงาน หรือเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดความทันสมัยและทันต่อการใช้งานอย่างเป็นปัจจุบัน อีกทั้งมีการประชุมหรือจัดอบรมด้านการเงิน บัญชี พัสดุและงบประมาณให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่ตลอดเวลา และเป็นการชี้แจงแนวทางการบริหารงบประมาณให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านพบว่า มีระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารบัญชี ด้านการจัดสรรงบประมาณ และด้านการบริหารการเงิน โดยด้านการบริหารบัญชีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านบัญชีจะต้องดูแล ควบคุม รวมถึงการจัดทำกระดาษทำการ ทะเบียนคุม การบันทึกบัญชีเป็นประจำทุกวัน และการจัดทำรายงานข้อมูลทางการเงินต่างๆ ซึ่งอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนดที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมยุรี กลีบสุข (2557) ได้หาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยด้านการบริหารบัญชีมีระดับมากที่สุด ส่วนลำดับรองลงมา คือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละปีมีความจำเป็นในการใช้งบประมาณไม่เท่ากัน บางโรงเรียนอาจได้รับการจัดสรรงบประมาณมาก บางโรงเรียนอาจได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมในแต่ละปี โดยมีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของงบประมาณซึ่งอยู่ในดุลพินิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิติพร อาธิเวช (2557) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่การเงินมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา โดยด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการจัดสรรงบประมาณและตรวจสอบติดตามประเมินผล ส่วนด้านการบริหารการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบการเงินที่สำคัญและต้องมีการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การโอนเงิน การกักเงินไว้เบิกเหลือปี ให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเรือน มุ่งผลกลาง (2563) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีการบริหารงบประมาณด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้ต้องตัดสินใจในเรื่องของงบประมาณ จึงให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญยวีร์ พัฒนธนกิตติโชค (2559) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จากผลการเปรียบเทียบพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามตำแหน่งมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนขนาดสถานศึกษา ที่แตกต่างกันในด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ พบว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามากกว่าขนาดกลางและเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีข้อมูลระบบและครุภัณฑ์ที่มีความซับซ้อนและมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญลักษณ์ สมคะณย์ (2564) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ที่พบว่าสถานศึกษาขนาดต่างกันมีสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่าควรมีการจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และงบประมาณ หรือสรรหาบุคลากรที่มีความเหมาะสมและมีความสามารถเฉพาะด้านมาปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงบประมาณในแต่ละปีมีแนวทางและแนวปฏิบัติปรับเปลี่ยนไป เพื่อให้การทำงานเกิดความถูกต้อง แม่นยำตรงตามระเบียบและข้อกำหนดต่างๆ และเพื่อลดข้อผิดพลาดให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mosala (2016) ได้ศึกษาการใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดการทางการเงินในโรงเรียนในเขต Lejweleputswa ในแอฟริกาใต้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเสนอแนะว่า ความพยายามในการเสริมสร้างศักยภาพควรมุ่งเน้นไปที่การวางแผนทางการเงิน การสื่อสาร การตัดสินใจ การจัดระเบียบ การมอบหมาย การประสานงาน การเป็นผู้นำ และการควบคุม เพื่อให้การจัดการทางการเงินมีประสิทธิภาพในโรงเรียนของรัฐ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้เลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้านมาเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา พบว่าการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายนอกสถานศึกษาทราบรายการสินทรัพย์ของสถานศึกษาเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์หรือการประชุมชี้แจงข้อมูลให้กับบุคลากรภายนอกทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ พบว่า มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการจัดตั้งงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมทั้งผู้บริหาร ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นการระดมความคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดทำและเสนอของบประมาณ และมีการจัดอบรมเพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายเงิน พบว่ามีการประเมินผลการใช้งบประมาณทุก 6 เดือนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามตรวจสอบการประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ พบว่ามีการซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ทำงานได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการสำรวจวัสดุครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อดำเนินการของบประมาณและริบดำเนินการซ่อมแซมให้ใช้งานได้เป็นปกติอย่างทันท่วงที

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับนักเรียน สถานศึกษาและชุมชน

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเป็นสถานศึกษาต้นแบบด้านการสร้างอาชีพให้กับนักเรียนและชุมชน

3. ควรศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาฐานข้อมูลและโปรแกรมออนไลน์ด้านงบประมาณเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

4. ควรศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเป็นสถานศึกษาต้นแบบด้านห้องเรียน (Smart Classroom) เพื่อการสร้างอาชีพให้กับนักเรียนและชุมชน

5. ควรศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการใช้ทรัพยากรเพื่อหารายได้ให้กับสถานศึกษา

6. ควรศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการระดมทุนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- Athiwet P., Singpan, P. and Trinikom, S. (2014). Saphap panha kanboihan ngan ngoppraman nai sathan suksa sangkat 'ongkan boihan so won changwat nai khēt phak tawan'ok chiang nua toh la. [Problems in Schools Budget Administration of the Lower Northeast Provincial Administration Organization. *Buabandit Journal of Educational Administration*, 15(2), 155-166.
- ปิติพร อาธิเวช, พงษ์ธร สิงห์พันธ์, สมมิตร ตรีนิกม. (2557). สภาพปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 15(2), 155-166.
- Department of Local Administration. (2021). *Kho truāt phop chak kan patibat ngan tam phaenkan truāt soj kan khlang kan ngoen kan banchi lae kan phatsadu 'ongkoti pokkhong suan thongthin pracham pingoppraman Pho.So.2564. [Findings from the Implementation of the Fiscal, Finance, Accounting and Procurement Audit Plan, Local Government Organizations Fiscal Year 2021].* Ministry of Interior.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2564). *ข้อตรวจพบจากการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบการคลัง การเงิน การบัญชี และการพัสดุ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.* กระทรวงมหาดไทย.
- Klapsuk M. (2014). Kansuksa saphap lae panha kanboihan ngoppraman khong rongrian sangkat samnakngan khēt phunthi kansuksa prathom suksa Si Sa Ket khēt. [A study of the state and problems of school budget management. Under the Office of Sisaket Primary Education Service Area 2]. Master Thesis, Education Program, Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- มยุรี กลับสุข. (2557). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- Kaewdang, R. (2003). Rrongrian nitibukkhon. [Legal Entity School]. Bangkok: Thai Wattana Panich.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *โรงเรียนนิติบุคคล.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- Ministry of Finance. (2003). *Rabiāp waḍuāi kānboṛihān ngoppramān PhoḥSoḥ 2546*. [Budget Management Regulations B.E. 2546]. Bangkok: Division of Law and Regulation, Bureau of the Budget.
- สำนักงานประมาณ. (2546). *ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: กองกฎหมายและระเบียบ สำนักงานประมาณ, กระทรวงการคลัง.
- Ministry of Education. (2005). *Kāndamnoēn kān thāi 'ōn phāraḥit daṅ kānsuksā hai kae 'ongkoḅ pokkhrōṅg suān thoṅgthīn*. [The Transferring Educational Missions to Local Government Organizations]. Bangkok: Graphic Sweet Pepper.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การดำเนินการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: พรินทวานกราฟฟิค.
- Mosala, G. (2016). Effective use of budgeting as a tool towards financial management in schools in Lejweleputswa District. *Africa's Public Service Delivery & Performance Review*, 4(3), 121.
- Mungphonklang, Kand Piatanom, P. (2020). *Kānboṛihān ngoppramān khoṅg sathān suksā naphūn thān sangkat samnakngān khēt phūnthī kānsuksā matthayommasuksā khēt*. [Budget Management of Basic Education Institutions under the Office of Secondary Education Service Area 2]. *Lampang Rajabhat University Journal*, 9(2), 1-13.
- ขวัญเรือน มุ่งผลกลาง และ ปทุมพร เปี้ยถนอม. (2563). การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 9(2), 1-13.
- Pattanakittichok, B.(2016). *Saphāp kānboṛihān ngoppramān khoṅg sathān suksā nai saha witthayākhet muāng Buri Ram sangkat samnakngān khēt phūnthī kānsuksā matthayommasuksā khēt 32*. [Budget Management Condition of Schools in Muang Buriram Consortium Under the Supervision of Secondary Education Office Area 32]. Master Thesis, Education Program, Buriram Rajabhat University.
- บุญยวีร์ พัฒน์ธนภิตดิโชค. (2559). *สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- Phetchroj, L. and Chamniprasart, A. (2019). *Rabiāp withīkān wīchāi*. [Research Methodology]. Bangkok: CDMKprinting.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2562). *ระเบียบวิธีการวิจัย* (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

Somkhanay, T., Porglin, S. and Tapta, S. (2021). Saphāp patchuban panhā læ næothāng kānbōrihān ngoppramān bæp mung nēn phon ngān nai sathān suksā sangkat samnakngān khēt phūnthī kānsuksā prathom suksā Yasōthōk khēt 2. [The States and Problems on Performance-base Budgeting as Hurdles in Schools under Yasothon Primary Educational Service Area Office 2]. *Journal of MCU Ubon Review*, 7(2), 221-234.

ัญลักษณ์ สมคะณย์, สุวิมล โพธิ์กลิ่น และ สุปิยา ทาปทา(2564). สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 221-234.